

ARABANIZ
TERTEMİZOTO
YIKAMA
SETİ

abana

OTO
YIKAMA
SETİAUTO
WASHER

Tel & Faks: (0212) 556 60 03

TEMmuz 1994

SAYI 216

MAHALLELERE SU PARASIZ VERİLİYOR KENT MERKEZİNDE OTURAN DUL VE YAŞLILAR SU PARASININ YARISINI ÖDEYECEK

Belediye meclisinin 2 Haziranda aldığı kararın gereği, bundan böyle mahallelerde oturanların su parası alınmayacak.

Konakören, Bağlık ve

Hacıveli mahalleleri kent sınırlarından yararlanıyor.

Öte yandan belediye meclisi Abana Merkezinde oturan dul ve yaşlılardan su parasını % 50 indirimli olarak alacak.

BAHÇELERDE ÇAY GÜNDÜZ 4.000; GECE 6.00 LİRA

Çay bahçelerinde fiyatlar sezon boyunca belirlendi.

Belediye Meclisinin kararına göre çay bahçeleri, otel, motel ve belediyenin konaklama tesislerinde, bir bah-

çak çay gündüz 4.000, gece de 6.000 TL olarak belirlendi.

Ülkeseki ekonomik darboğaza karşın Abana'da durumun oldukça iyi olduğu gözleniyor.

ABANA TATİL KÖYÜ AÇILDI VE FİYATLAR BELİRLENDİ

ORAŞ AŞ'nin işlettiği Abana Tatil Köyü açıldı ve bu sezonun fiyatları belirlendi.

ORAŞ'tan verilen bilgiye göre bu yılın fiyatları şöyle:

**BUNGALOV
EVLERDE
KONAKLAMA**

(Kahvaltı ve KDV içinde, TL):

1 kişi 600.000
2 kişi 750.000
3 kişi 900.000
4 kişi 1.000.000

**HAVUZ
GİRİŞİ**

0-12 yaş 60.000
12 yaş ve yukarı 100.000

HALK EĞİTİM MERKEZİNİN SERGİSİ

İlçemiz Halk Eğitim Merkezi öğrencilerinin yıl boyunca hazırladıkları el işleri, 29 Haziranda bir hafta boyunca sergilendi.

Giyim ve makine nakış

egitimi gören 54 öğrencinin başarı belgesi alınmasıyla dersiyli sona erdi.

1993-94 ders yılında eğitim gören öğrenci sayısı köylerle beraber 94'tür.

ZEKÂİ TUNCA GELDİ

SANATÇI, BEYAZ
SARAY'DA ÖZEL
KONSER VERDİ

Türk müziği sanatçısı Zekâî Tunca 12 Haziranda ilçemize geldi.

Beyaz Saray'da onuruna verilen yemekte sanatçı, Türk sanat müziğinden seçkin örnekler sundu.

İlçemizi çok beğenen değerli sanatçı Abana'dan ayrılmadan önce, en kısa zamanda Abana'ya yeniden geleceğini söyledi.

GREYDER ALMAK İÇİN BELEDİYE HALKTAN PARA TOPLUYOR

Belediye, greyder almak için halktan yardım toplamaya başladı.

Belediye Başkanı Şevket Yazkan bu konuda gazetemize yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Bu kampanyaya Abana'yı seven, gelişmesini isteyen tüm hemşehrilerimiz katılmaktadır. Yıklenicide olduğu gibi, birlikte bunu da başaracağımıza inanıyorum."

Bilindiği gibi yıklenici de halkımızın yardımlarıyla alınmıştır.

Gazetemiz bu konuda bilgi alabilirse, yardımında bulunanların adlarını gelecek sayımızdan başlayarak yayımlayacak.

KUM MİDYECİLERİ KIYILARIMIZA ZARAR VERDİ ÖZEL KARARNAME ÇIKARTAN MİDYECİLER 1. HAZİRANA DEK AVLANDI

1 Haziranda yasaklanan kum midyesi avına karşı Cide Postası Gazetesinin başlattığı kampanya, Çatalzeytin Mektubu ve Yeni İnebolu gazetelerince de gündemde tutuldu.

Bu gazetelerden alıntı yaparak konumuzu aydınlatalım:

Cide Postası (1 Mayıs 94): "Sahillerimizde 'kum midyesi' çıkarıyoruz diye halk yataklarını yok eden, kıyından 100 metre civarında yapılan bu işlemlerin sonucu çıkan artıklarla tüm sahil seridinin kirlenmesine, hatta kokmasına neden olacak çalışmalar yeniden başladı. Geçen yıl konan yasak, 9.3.1994 gün ve 21872 sayılı Resmî Gazetede çıkan Bakanlar Kurulu Kararna-

mesi ile delindi ve 'kum midyesi'lerine Sinop İnceburun'dan Şile'ye kadar olan Batı Karadeniz yöresinde av izni verildi. Burada öncelikle şu sorular heimen akla geliyor: Mailem izin verilecekti, neden yasaklandı? Ortada bir zarar habisi konusu olmasa yasaklama yoluna gidilir miydi? Yasak neden Doğu Karadeniz'de devam ediyor da, Batı'da kalkıyor?.."

Çatalzeytin Mektubu (30 Nisan 94): "İlçemiz sahillerinde Nisan ayı başından beri beyaz kum midyesi avcılığı başladı. Doğu Karadenizli balıkçılar tarafından, benüz inşaatı bitmeyen Gınolu Balıkçı Barınığı üs olarak kullanılıyor.

(Sona 2 dev)

ABANA VE ÇEVRE KÖYLERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ TOPLANTISI YAPILDI

BAŞKANLIĞA YENİDEN CELAL ŞEN SEÇİLDİ

Abana ve Köyleri Yardım- laşma Derneğinin 1. olağan genel kurulu 14 Mayıs'ta toplandı.

Sabri Teğli'nin yönettiği

Celal ŞEN (Göynükler) Başkan
Cemal KAYA (Denizbükü) Başkan yardımcısı
Çiğdem KORKMAZ (Abana Merkez) Genel Sekreter
Nihat YILMAZ (Kadıyusufl) Sayman
Adem BAŞAR (Yemeni) Basın ve halkla ilişkiler
Cemal KOÇ (Yakabı) Lokal sorumlusu
Yüksel ASIL (Akçam) Üye

Derneğin denetim kurulu üyeliğine de Hilşeyin TİĞ- dullah SOYDAŞ seçildi.

ABANA KADINLARI KÜLTÜR DERNEĞİ GENEL KURULU TOPLANDI BAŞKANLIĞA FATMA ÜNAL GETİRİLDİ

Abana Kadınları Kültür Derneği olağan genel kurul toplantısı yapıldı ve yönetim değişti.

Yeni yönetimde görev alan kişiler şunlar:

Fatma ÜNAL (Başkan)
Nedime YAZGAN (Başkan Yardımcısı)
Dilek YEĞİN (Yazman)
Leyla SAKA (Sayman)
Hatice ÇAKICI (Üye)

İLKÖĞRETİM OKULUNUN YILSONU GÖSTERİSİ ÖĞRENCİLER OYUN, MÜZİK VE FOLKLOR GÖSTERİSİ SUNDU

Abana Atatürk İlköğretim Okulu, yılsonu nedeniyle 15 Haziranda Belediye Düğün Salonunda bir "gece" düzenledi.

Ana Sınıfı öğrencilerinin "Kırmızı Başlıklı Kız" masalı; 3. Sınıf öğrencilerinin "play-back" ile Türk müziğinden sanatçı taklitleri ve 5-6.

sınıf öğrencilerinin folklor gösterisi izleyenlere güzel bir gece yaşattı.

Girişim 20.000 TL olduğu izleneceği 100 kişi izleyebilirdi.

YURT İÇİNDEKİ VE YURTDIŞINDAKİ TÜM ABANALILARA SESLENİYORUM

Dündar ŞENOL

(Abana Gençlerbirliği

Spor Kulübü Başkanı)

6 Haziran 1993'te yapılan olağanüstü toplantı ile **Abana Gençlerbirliği Spor Kulübü** yönetim kuruluna seçildim. Yönetim kurulu arkadaşlarımı beni başkanlığa seçerek kulübün başına getirdiler.

Külpote biraz Eski Başkan **Mehmet Mekaracı** arkadaşımın bıraktığı malzeme vardı. Biz de yemelik geceler yaparak ramazanda tombala çekerek elimde makbuz defteri Sayın Kaymakamımız **Ezelettin Köçük**'ten başlayıp başlı toplantılarla bir sezonu kapattık. **Kastamonu Amatör Kümede** kendi grubumuzda dönünce sıralarda kaldık.

İki devrelik bir sezondaki bir anımı sizlere anlatmak istiyorum. Bir sezonluk devrede, iç sahada olsun, dış sahada olsun kulübün hiçbir karşılaşmasına gitmememiz ümedim. Kar-kış demeden hepimize gittim. Anlatacağım en beğendiğim anım da bunlardan biridir.

Bir gün **Taşköprü**'ye gidiyorduk. **Bozkurt**'un (sağ tarafındaki **Mimri Sirtina**) kadar zıncırsız çıktık. Ama kar ve tipi daha ileri gitmemize olanak tanıyordu. Şoförümüz **Murat Yorgancı** mence zıncıları taktı. Böylece iki metre kadar daha gittik. Sonuçta zıncı da para etmedi. O sırada **Fatih Sultan Mehmet**'in gemileri karadan yürütmesi aklımıza geldi. Tüm sporcular arabadan inip minibüsü dayarmaya başladık. 300 metrelik yokuşta minibüsü dayandıktan sonra düzliğe geldik. Artık hepimiz birer kâhramandıktık. Birbirimize şakallasarak **Taşköprü**'ye ulaştık. **Taşköprü** gulluk güneşlik. Ne kar var, ne de yağmur.

O gün **Taşköprü**'de **Tarımapor** ile oynayacaktık. Onlar da karayolları odası durumu öğrenip, Abana'dan bizim gelebileceğimize kanısına kapılmışlar ve **Taşköprü**'ye 2 kip ekolik olarak 5 kişiye gelmişler. Dünöneri bu 9 kişiye sahaya çıkıp, uç kere "sağol" çekerak 3 puanı alıp gitmekmiş. Karşılıklarında bizleri görünce şaşırıyorlar. Oyunu başladık. **Tarımapor** 50 dakikada oyunu bıraktı. Biz de 3 puanı alıp Abana'ya geldik.

İşte bu yazımı yalnızca bu "yok"lar için yazıyorum. Abanem, arkadaşlarım ve kardeşlerim, eğer bizler Abanalıysak, eğer bizde Abana sevgisi varsa, bu Abana Gençlerbirliği Spor Kulübünü yaşatmak zorundayız.

Hata yarınımıza bulunmak istiyorsanız, Abana, TC Ziraat Bankasındaki hesap numaramız **304 - 40 - 506 - 8** dir. Malzeme yardımı yapmak isterseniz, "Abana Gençlerbirliği Spor Kulübü Başkanı Dündar Şenol" diye yönlenebilirsiniz. Telefonla görüşmek isterseniz, benimle görüşebilirsiniz (kulübün şu anda telefonu yok, yakında olacak). Belediye Sekreterliğinin telefonunu veriyorum: **0366 - 564 10 06**; Evimin telefonu **(0366) 564 21 65**'tir.

Tüm Abanalılara ve Abana'yı sevenlere şimdiler tepekkürler ediyorum.

Saygılarımla.

KUM MİDYECİLERİ KIYILARIMIZA ZARAR VERDİ

(Beyaz'ın)

Deniz dibini ve altını aletle tarayarak yapılan avcılık, balık neslini yok ediyor; beslenme ortamını tamamen bozuyor. Midye avcılığının devamı, gelecek avcılığının devamı, gelecek avcılığının büyük kaygılar ortaya koymakta..."

Yeni İnebolu (16 Mayıs 94): "Kastamonu sahili şeridini de kapsayan alanda 3

metreden derin sularda, 2 cm'den daha büyük ağızlı kum midyesi avının serbest bırakılması büyük tepki uyandırmıştı. Kum midyesi avcılarının büyük küçük demeden denizin dibini taraması, balık yavrularını fabrik etmesi ve 3 metreden daha sığ sularda avlanmaları, bu tepkiyi daha da artırdı..."

ÖMER DEMİR'İN ABANA GÜNLÜĞÜ

Ömer Demir'in günlüğü gazetemize ulaşmadığından, bu sayımıza koyamıyoruz.

AYANCIK KERESTE FABRİKASI ÖZELLEŞTİRİLİYOR

16 Haziran tarihli **Ayancık Gazetesinin** haberine göre, **Ayancık Kereste Fabrikası (ORUS)** de satışa çıkarılıyor.

Satışın kesinleşmesi üzerine 14 Haziran'da **Ağaç-İş Sendikası, Or-Koop** ve **Nakliyeciler Kooperatifi** temsilcileri ile belediye başkanı, **DYP, SHP** ve **ANAP** temsilcilerinin katıldığı "fabrikamızın geleceği"nin tartışıldığı bir toplantı yapıldı.

Toplantı sonunda fabrikayı **Ayancıklıların** satın alması kararla alındı. Fabrikayı almak isteyen **Ağaç-İş Sendikası** da, **Fabrikayı Ayancıklıların** almasını destekliyor.

Fabrikayı almak isteyenler 1 Temmuz'da "güvence" yatıracaklar ve ardından pazarlık başlayacak.

abana

SIYASAL GAZETE

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

KURULUŞU:
25 Ocak 1970

ÇIKARANI:
Tahsin YILMAZ

GENEL YAYIN
YÖNETMENİ:
Hayati Tahsin YILMAZ

YAZI İŞLERİNDEN
SORUMLU
YÖNETMENİ:
Fahri KÖSE

Tel: (366) 564 10 44 ve
564 23 20

ADRESİ:
ABANA GAZETESİ
37970 ABANA

Tel: (366) 564 10 68

İSTANBUL
TEMSİLÇİSİ:
Tahsin Tahsin KÖSE

KÜÇÜK PAKIZAR
Tel: (366) 564 10 42

SÜRDÜRÜM
HER İSTİFAN
PARASIZ OLANIR

(Yardımcı Yönetmen)

DİZGİ VE BASKI:
GÖZEM BASIMEVİ

Telefon: (212) 556 40 03
Teletaks: (012) 643 26 57

İSTANBUL

ELEKTROMEKANİKZADELER

"Yeter Yenicami traşı yeter,
Ayağa kalkın efendileri!"

Salim YILMAZ

Nazım Hikmet ne güzel işlemiş gelişmelerimizi. Abana'daki "zade"ler darılmamış. Konumuz **Elektromekanik Fabrikamız** üzerindedir.

Sabah Gazetesel, 1972'de yaptığı yorumuyla (gazetemizin Mayıs 94 sayısında yayımlandı) ne güzel işlemiş gelişmelerimizi.

Kurucular ve ortaklar olarak **Orta Karadeniz** kıyılarında çok büyük özveri ve emullarla kurmuşuk bu fabrikayı. **Ekmele Hocamızın** (Zadî) saf dışı bırakılmasıyla başlayan yabancılaştırma süreci fabrikamızı bugüne getirdi. **Fabrikamıza** sahip çıkıp, gereği gibi çalıştıramadık.

O zaman ortak olup da şimdiki emekçiler, emekçi gelinler ne ek gelir sağlayabiliyor bu fabrikadan.

Ortakların gelir sağlaması bir yana, ikide bir "harcama artırım"ına giderek eski ortaklar aptal yerine konuldu. Yeni pay satılabilmek için sözde eski ortaklara "önceki" veriliyordu!

Aziz Nesin Türkiye'de halkın % 60'ının aptal olduğunu söylüyor. Çok haklıdır bu görüş. Biz fabrikamızı göz göre göre başkalarına peşkeş çekip, ağızımız açık bekliyoruz. Üstelik koalasyon ortakları arasında "Kara Murat" var! Demek ki biz aptalız ortaklar olarak.

İşte siyasal adamlarımızın ülke ekonomisini içine düştürdükten bursam. Aptal olmasak, bunca yıldır bu siyasileri başımızda tutar mıydık? Üretim heredeysse dutmuş, suçlu aramaya çıkıyoruz.

Kapitalizmin finans çevreleri Türkiye'yi **Özal**'a göre ayarlamışlardı. Sağolası kurduğu hanedanlıkla yedi içti, kimsa hesap bile soramıyor. Üstelik sağlığında kendisinden hesap sormaya kalkarlardan aldığı "tazzminat"la **Akbük Koyununda** yığanmayı sürdürmeye başardı. Şimdi ise bu frans-kapital **Tanrı Ötilleri** getirdi başımıza.

Sosyalist ve komünistler zincirlere biter tek parti yönetimi jandarma ve polis devleti yöntemiyle Türkiye'yi 1950'ye dek getirdi. Çok partili döneme geçişle devlet fabrikaları (KIT'ler) siyasal iktidarı "adama iş bulma" kurumu durumuna getirenler bugünkü çıkmaza girmişler. **Karabük ve Zonguldak** taki KIT'lerin yıl sonuna dek satılacağına açıklanması **Orta Karadeniz**'i de ayağa kaldırmış ve "şimdilik" satışlar durdurularak üretimin daha verimli olması çalışmalarına başlanmıştır.

Peki bizler **Elektromekanik** ortakları olarak ne yaptık?

"Bir kurşun yatağında neşil susarsa öyle susuyoruz"

Suskunlukta bir yere varamayacağımızı bilmeliyiz.

Bizler de **Karabük ve Zonguldak** taki emekçiler ve oraların halkı gibi **Elektromekanik** emze sahip olmalıyız. Demokratik yollardan fabrikamızı geri istiyoruz. Bu fabrikayı bizler kurduk **Türk solu** kurdu. Tarihte ilk kez Abana kıyılarında gerçekleştirilen bu oluşumu, Abana'dan içelçileri kaldırıncasına olduğu gibi, siyasalçılar kötü emellerini başarmış görünüyor.

Sabri Ağabeye (Tiğ) gelince, O yeniden ağırlığını koyarak liderliğini üstlenirse birşeyler yapılabilir. **Abana Belediyesi** de fabrikamıza sahip çıkmalıdır.

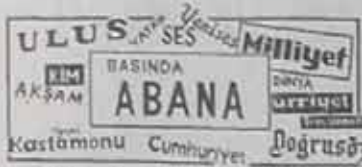
Sendikalar ve demokratik kuruluşlar daha çok Abanalılara destek için bu fabrikaya ortak oldu. Demokrasi dışı süreçlerde bu kuruluşların çoğu kapatıldı. Bizlere sorulmadan nasıl oluyor da bu fabrika başkalarına satılabiliyor? Fabrikamız öncelikle ortaklara satılması gerekmez miydi?

Biriken bizim artımızdan dolaplar çeviyor. **Hakkımız suskun** "Konuşan Türkiye" deniliyor ama, henüz istenilen yasalar çıkmadı. Kişi yazdığı bir yazı nedeniyle "halkı eyleme teşvik" suçundan yargılanabiliyor zamanımızda.

Turizm de gereği gibi halka açılmadı. **Limassolu Naci Apimizin** Abana'da kurduğu ve ön yılan çok sürdüğü İngilizce **Konuşma Kampı** ile turizmimiz donuk noktasına ulaşmış. **Orun, Kampı Ege'nin Akbük Koyuna** taşınması ile Abana turizmi gerilemeye başladı.

Turizm gelişmeyince, endüstri olmayınca, biz nasıl kalacağız?

Abana'daki siyasal parti organları, yerel yönetimle uyum içinde çalışmadılar. Partiler arası tartışmalarından çok zarar gördük. Kim başa geçerse, dedikodu üreterek onu saf dışı bırakma alışkanlığı bizi bu duruma düşürmüştür. **Elektromekanik'in** kuruluşunda bile Abana'daki "muhalif partiler", fabrikamızın kuruluşunu desteklemediler. Şimdi nasıl oluyor da yönetimde "hak" istiyorlar, anlaşılması zor.

DÜŞÜNDÜKÇE: ABANA'DA YAŞAMAK

ABANA kelimesindeki ikinci heceyi biraz uzatarak söylesem ve size "Abana'nıya gittiniz mi?" diye sorsam, şaşırırsınız. Abana'nıya belki de "Tabada dansları"yla çalkalanan bir Güney Amerika ayaleti veya bir Japon şehri sanabilirsiniz...

Halbuki Abana Kastamonu ilimize bağlı, üç bin nüfuslu sığırın bir ilçe. Tahmin ederim ki, milletimizin % 99'u Abana'yı görmemiştir. Abana'nın nerede olduğunu bilmeyenlerin nisbetini de siz hesaplayın!

Kastamonu Abana arası seksen kilometre kadar. Diyebilirim ki ben, kitap okumadan, daba doğrusu yanına aldığım kitaba el uzatmadan Abana'ya "merhaba" dedim. Ben ki, yola çıkarırken açtığı kitabı, son menzilde kapattıktan sonra biriyim. **Fatih Rifki Atay**'ın o meşhur ÇANKAYA isimli kitabı, beni ancak Ilgaz Dağlarına kadar çekip çevirebildi. Otobusumuz, Ilgazların o yemyeşil dünyasına dalınca, artık Çankaya'ya bile bakamaz oldum. Yeşil, yeşil, yeşil... Hep bir ellî güzelliğinde göğe doğru çekilen çam cenneti, yüreğimi anlatılmaz güzelliklerle bezemeye başladı. Çankaya'yı usulca kapatarak dağların esrarına ve yeşilin huzuruna daldım. Ve yol boyunca ağacın vatan coğrafyasındaki önemini, bereketini düşünüp durdum. Benim için Türkiye'de bir ağaç, bir insan kadar önemli... Köylümüzün ağaç düşmanlığını yenemediğine, vatan topraklarımızı bir uçtan bir uca ağaçlandıramadığına geleceğimize rahat bakamayız. Evliya Çelebi meşhur SEYAHATNAME'sinde "Kayseri'den Sam'a kadar ormanlar içinden adeta gökyüzünü görmeyerek gittiklerini" yazıyor. Dünyanın bitmez tükenmez ormanlarıyla bereketli ve yeşil Anadolusu, bugünün boz ve çıplak Anadolusuna herhalde ağır bir yakıyordu.

Allah'a şükroldu ki, yurdumuzda, ağacın katledilmediği, tabiatın bozulmadığı yerler de var.

Kastamonu Abana arası, inanılmaz anlatılmaz derecede güzel dağlarla, yemyeşil dağlarla, bereketli dağlarla, muhteşem dağlarla çevrili. İsfendiyar Dağlarından misilsiz bir hayranlıkla geçip gittim. Ve diyebilirim ki, ömrümden en güzel dağları Kastamonu Abana arasında seyrettim. Dağ deyince aklıma, yıllardan beri Altay dağları-Tanrı Dağları geliyordu. Bir Cin yolculuğunda Tanrı Dağlarına içim ürpererek bakmıştım. Havada bulut yoktu. Uçağımız çok uzun bir süre Tanrı Dağlarının üzerinde uçmuştu. Tanrı Dağları, kapkara kayalar silsilesi halinde, adeta uçamıza ulaşmak istiyor gibiydi. Ben, ilahi bir kuvvetin, Tanrı Dağlarını gökyüzünün maviliklerine doğru çekiyor sandım. Tanrı Dağları, benim için kilometrelerce uzayan sarp kayalıklar, dipsiz, karanlık uçurumlar zinciriydi. Tanrı Dağları bir anlatılmaz heybet örneğiydi. O uçak yolculuğunda, yarımda oturan bir Uygur Türkü, bir karış bile yeşilliği bulunmayan Tanrı dağlarına bakıp

bakıp dizini dövüyor, ağlamaklı bir durum alıyordu:

"Ah benim cennet kimi yurdum! Ah benim cennet kimi yurdum!"

Şimdi dağ deyince aklıma İsfendiyar Dağları geliyor. Sonra Yaraltıgöze Dağlarını, kestanelikleri düşünüyorum. Yeşilin adeta öbek öbek fıskardığı, yamaçlardan tepelere doğru kümelediği ve altındaki toprağı müthiş bir kışkaclıkla sakladığı yerlerde yaşamak ne kadar güzel! Ve yeşil ne kadar huzur verici bir renk! Müslüman Türk ta Orta Asya'dan, Türkistan'dan beri, o güzelin cindlerinde, kelimelerinde, duvar süslemelerinde... en çok beş renge sarılmıştır. Türk için beyaz temizliği ve masumiyeti ifade eder. Sarı, güneşli hatırlatır. Kırmızı yiğitliği, kahramanlığı, mavi; soyulduğu, yeşil ise Cennet'i anlatan renklendir.

Kastamonu Abana arası, cennet bahçeleriyle salsı. Yeşilin mahmuru, yeşilin kuskünü, yeşilin öfkeliyi, yeşilin ölgünü, yeşilin cıgını, yeşilin yığılı, yeşilin babayığıdır. Olar mı?

Bana göre, bal gibi olur. Siz de İsfendiyar Dağlarını görmeden, Abana'ya varmadan bu soruya sakin gulümsemeyin. Ya o müthiş yeşil bereketi içerisinden başlarını uzatan zarif katır trnakları, kus sürgünleri, dağ yambakları, kar papatşaları, baygın kokulu yasemenler, avuç irtliğindeki mağrur güller?... O bitmez tükenmez güzellikleri hiçbir kalem anlatamaz.

Abana'da dağlar evlere ve insanlara çok yakın. Yani bütün Abana, yemyeşil bir dağ silsilesi ve masmalı bir deniz ufkunu arastırıyor. Abana bören bir, bazan da sırsıra vermiş iki temiz caddenin etrafındaki evlerden ibaret. İki kath veya üç kathi o eski, o ahşap Abana evleri, yeşillikler ve yeni yapılan apartmanlar arasında, eski bir Osmanlı sadrazamı gibi güzel ve mağrur duruyorlar. Ah, ne kadar yazık! Cumbalı, konsollu, kafesli ve evrarençir, o ahşap Abana evlerinin yerini, şimdi beton yığınları almaya başlamış. Abana, o eski, o mübarek ev mimarisine bugün çok daha güzel oluyor.

Abana'da bir kurban bayramını yaşamak ayrı bir huzur!.. İleeye yakın köyler, orf ve adetteleri gereğince, belediye hoparlörleriyle, hem Abana halkını, hem de Abana'ya gelen misafirleri köylerine kurban etli ve pirinç pilavı yemeye davet ediyorlar.

Bahçecik Köyünün muhtarı, bu seneki kurban bayramı ziyafetleri için yüz kilo pirinç aldıklarını, altmış kilo et kıydıklarını söyledi. Köylünün sofrası, tanıdık tanımadık herkese açık ve bereketliydi. Bayramın ikinci günü Abana'ya altı kilometre uzaklıkta bulunan, eski ismiyle Evrenye, yeni yakıştırmasıyla Gemiteller Köyüne gittik. Şimdi bana "dünyada cennet neresidir?" diye sorsalar, "Evrenye Köyüdür!" diye cevap veririz. Evrenye Köyünün tariflere sığmaz güzelliği karşısında ağızsız-dilsiz, kolsuz-kanatsız kaldım. Çeşitli vesilelerle gördüğüm Avrupa ülkelerinde, Evrenye Köyünün destanımı güzelliği yoktu. O köyde küçük bir evimin olmasını çok ama çok isterdim. Ömrümün kulan zamanını o yeşil cennette geçirmek için!

Bulent BAKILER

Türkiye Gazetesi, 26 Mayıs 1994

(Not: Ah çitlen yerler olduğu gibi kondu)

DURSON KAYA İLE

(Besi 4'tür)

- Dur daha anlatacağım var. Neden başlasam? Önden aklıma geliyor. Ha, bil de köyümüzde asker kaçığı var!

- Kimmiş bu?

- Adını tam çıkaramayacağım. **Kara Musaoğulları**ndan **Hu Dede** dedermiş. Yedi yıl askerlikten kaçmış. Mâmu deresi'nde saklanıyormuş. Yasına yaklaşıncı, önce "tu" diye bağırmış. Herkes ondan korkar ve kaçar. Kandı oduna gidiyorum" diyerek yiyecediği götürüvermiş. Geceki tarlasını ekler biçermiş!

- Kayık devrim de biliriz.

- Köyümüzde dört kayık vardı.

Kütük kayığı derlerdi onlara. Demek ki o zamanlar "İrgit" adak yokmuş. Kayıkları makara ile çekilerdi. Bu kayıklar, ev ortusu taşı, çekirdi Abana'ya.

- Biraz açar mısınız?

- O zamanlar burularda kremit yoktu. **Meccolu** vardı. tasan yarardı ve o taşları kayıklarla Abana'ya götürüp satarlardı. Eskiden evlen ilen hep o taşlara kapalıydı.

- Bugün de var.

- Bugün artık yalnız eskiden kama taşlardan yararlanılıyor.

- Yalnız taş-ıni çözerdi. Bu kayıklar?

- Başka işler de olurdu. Hamsi zamanı, hamsi kıyısı kadar inirdi. Keçelere hamsi tutar, kayıklara doldururduk. O kadar bol hamsi vardı ki, hamsiden kayıklar yol alamazdı. Sonra hamsi dolu kano kıvrıya çeker, "be yumurtaya bir sepef" usulu, icabında parazsız olarak mellele dağıtırlandı. Rahmetiler çok tok adamardı. Hamsiyi yemelere doyamazdık.

- Bu kayıklar kimindi?

- İki tane **Tokur** un, bir **Ramis** in, bir de **Yürük Kâmil** in "Yürük Kâmil geliyor!" dendi mi, herkes ondan kaçardı. Yürük Kâmil'in adamı yoktu, kayığıni bir başına kendisi makara ile karaya çekirdi.

- Demircilere geçelim.

- **Nedarköy** 'de **Fislen Usta** vardı. **Tokur** da **Fislen Usta** dan öğrenmiş demirciliği. Onları da ustası **Ali Usta**, "**Bıçakçı**" derlerdi onlara. Sonra **Nedarköy** 'nden bir de **Deli Mehmet** var. Onlardan önce orada su verince adam yokmuş.

- Değirmenler?

- Bak, bir tane **köy** değirmeni. Köy değirmeninin pelin tüm köye dağılırdı. Bir deşik vardı, "hisse"ler oraya boşaltılırdı. Depo dolunca herkese dağılırdı.

- Öteki değirmenler?

- **Kibar** 'ın **Hasan** le **Tokur** un ortak değirmeni vardı. Bir de **Deli Mistan** 'ın vardı.

- Kim bu Deli Mistan?

- **Muhtar Kôle Mehmet** 'in (1993) dedesi.

- Başka ne varmış köyde?

- **Ramis** 'in bakkaliyesi varmış. Onun babası padişahın yanında hamalacıymış.

- "Hamalac" ne demek?

- Padişahın yanında kürekçi. O zaman kürekçilere "hamalac" derlermiş. Padişah'tan mühürü

de varmış. Ramis'in babasının

Neden kapının başkakiye?

İflas etmiş. Ramis babasının mühürünü çalıp, **İnebolu** 'dan, tuccardan mal almış. Alp satmış, yamış içmiş. İflas edince de mallarına haciz koymuşlar. 12 ineği varmış. Neptisi almışlar. 15 dönüm tarlası varmış. Satmış. **Hacrevelliler** Kocapaşın yanındaki tarlayı da alıyortlar ama o tarla sonunda Ramis le kalıyor.

- İki Dünya Savaş yıllarını da açık çekiniz mi?

- O zaman halk misal çomaklan yardı. Bir gün köy odasında otururken iki kişi geldi. "Ki habadiri çocuklarını aç!" dedi. Bizden misal istedi. Köyden kişiye 15 el kilo misal toplandı. Burada Abana'ya geçerken jandarmalar adamları yakalayıp içeri alıyortlar. Karakolda adamları sıkıştırıyorlar. "bu misalin kimden adımı?" diye. Sonra bizim kiyileri de alıyortlar. İken. Bunun o zaman **Badımına** da (Yakaba-ya) muhtar olan **Namdar** kurtarıyor. O devirde onun sözü geçiyormuş.

- Kavarıtu bizim.

- Göysükler dava ediyor ama bizim ist. Karimiz içinde olduğundan bile kalıyor. Ama sonunda davale kalıyor orman.

- Yol paralı heliş, belim bolmuş.

- Çarşıya giderken bile yalınayak bezakabak gelirdi. Ne günleri o günleri! **Bozkurt** 'le gidenler Kadınlık. Abana da ve Hacrevi de çarşının içinden geçemezdi. Hacrevi de **Kâmil Hoca** nın ve camiihi arkasından Abana da da çarşının üstünden **Nuri Ahmet** 'in dükkânının arkasından dolarsınız!

- Köyün inoiten?

- Bizim köyden **Gölmet** kahircileri her hafta 30-40 kalır yüklerler. Odanın altı katlarını almazdı. Gölmet ve Keşik katroları çarşamba günleri köyde salla ederdi. Köyü sırala yemek pikanrdı odaya. Odaya köyde misafir gelince de yemek olardı. **Ta Aynocık** 'tan **İnebolu** 'ya gitmek için yola çıkan bizim köyde konaklardı.

- Başka neleri anlatıcağınız bakalım?

- Eskiden yöyle rutub yoklamasına göre askere almazdımış. Köy odasına gelen zaçiyeler, gençleri toplarmış. Gençleri boyuna posuna göre seçip yollarlamış. Askere giden on yıl, yirmi yıl geri gelmezmiş. Oğulları geri gelmeyen anılar baskalardı. Odayı yakmaya kalkmışlar. Sirtlarında odun getirip ateşlemişler. Zor sönürümüş yarığın.

Sevgi okullar, görürsünüz çok değerli bilgilerle karşılaşıyoruz bu söyleşilerimizde. Dursun Kaya Ağabeyime teşekkür ederken, köyümü övündüğümü söylemeliyim. Bizler Abana'ya yerleşik ama köyümüzü geçmişimizi unutmadık. Abana'nın ekonomik ve sosyal yapılınmasına aile olarak gazete olarak katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Biz Abanalılar anlayamasa da farketmez!

BİR TONGUÇ OKULU GÖLKÖY ENSTİTÜSÜ

Yazar Galip Candogan dan kitabımızla ilgili bir mektup aldık. Hoşgörüsüne şükranla yayımlıyoruz. (M.T. Yılmaz-M. Saydur)

Galip CANDOĞAN

Sevgili Hayati tahsin Yılmaz ve Mehmet Saydur.

Çok zahmetli ve dikkatli bir araştırmacının eseri olan "Bir Tonguç Okulu GÖLKÖY ENSTİTÜSÜ" kitabını kısa zamanda okudum. Bana göndermek zahmetinde bulunduğunuz için de sizlere ayrıca teşekkür ederim.

Çok güzel düşünülmüş bir konuyu "Gölköy"ü kavrayıp, okunmuş, şimdiye kadar yapılan çalışmaların en güzel örneği, Tonguç'un en büyük eğitim uygulaması olan "Gölköy"deki çalışmaların eğitimden müdürlüğe, ustasından öğretmenine, bakanından öğrencisine kadar bu okullarda çalışanları anlatmış gibi, köy enstitülerinin çalışma alanlarına giren kültür, tarım, sanat ve günlük yaşamlara kadar her şey burada çalışanların gözünden yerlerine anlatılmış. Başka bir ülkeden gelecek araştırmacıların arayacağı birçok soruyu açık ve anlaşılır şekilde anlatmasından başka burada çalışan ve yetişen bütün insanlardan yeterince örnek verilmiş, konunun abartılmadan olduğu gibi yansıtılması sizlere başarılarımı arttırmış. Başarılarımızın devami gelişmesi için sizlere teşekkür ederim.

Bu kitapta anlatılan örneklerden alınarak çok güzel eğitim örnekleri almakla birlikte, Arıcı İlyas ve burada öğretmenlik yapan Avni Özbentli bunların en güzel örneklerinden ikisi olmuştur.

Buandığı gibi Tonguç, köy enstitülerine öğretmen seçerken gönüllülük esasını getirmiş. Bu okullarda gönüllü çalışmak istemeyen öğretmenleri hemen bir ditekçeyle istedikleri okullara kesin istemiyordu. Tonguç'un bu uygulamasına güzel bir örnek oldu.

Birincisi de köy enstitülerinde yetişen öğrenci, ustaöğretici, öğretmen ve eğitmenin ilgi ve yetenekleri yeterli olduğundan sonra başarılacak iş vardır. Arıcılıkta öğretmenlerin ve Tonguç'un dikkatini çeken İlyas Pınarbaşı'nın arıcılığını geliştirmek için hemen Keçiören'e gönderilmesi, Tonguç'un uygulamaya çalıştığı iş eğitimini çok güzel açıklamış.

Bizim eksikliğimiz bu olduğu kanısındayım. Şimdiye kadar yazılan ve anlatılan konuların içinde bunlar yeterince örneklenebilirdi. Tonguç'un biz köy enstitülerinde öğretmeye çalıştığı önceki şey, çağdaş ve bilimsel düşünceleri kavratmaktır.

Nasıl ki Pastor, kuduzun önce ayrıyla iyileştirileceğini düşünmüş, sonra da kuduz aşısı denemelerine başlamışsa, köy enstitülerinde uygulanan eğitim düşüncesinin temelinde de aynı anlayış vardı. Önce belli bir konuda (arıcılık, meyvecilik, beslenme, sağlık) yaşama vb.) bilimsel düşünceleri uygulamak, sonra da bu düşünceleri uygulayarak başarıya ulaşmak basitçe eğitim amacı idi.

Bugüne kadar yapılmaya çalışılanlar, Tonguç'un dünya çapındaki eğitim düşüncesinin özünü ve boyutlarını somut şekilde ortaya koymaya yetmedi. Sizin bu kitabınızda verdiğiniz örneklerin herdeki yıllarda çok işe yarayacağına inanıyorum.

Bence bu yıl yaptığımız en güzel işlerden birisinin de "Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı"nın kurulması oldu. Bu kaynakların burada toplanarak, köy enstitüleri sistemini en iyi şekilde tanıtmak çalışmalarından sonra yapılabilecek işleri inşaatlarıdır.

Tonguç'un bize açık şekilde dediği şey şuydu: "Ardılar önce ayı da insan da doğada bulunan arının balını yemesini öğrenmistir. Ayı hala arının balını ilk öğrendiği şekilde yemesini sürdürürken ve doğada bulunan arının kokunu koruturken; insan arıyı kovana almaya, onu hastalıklardan korumaya, beslemeye ve bali ihtiyacı olduğu zaman kullanmak üzere saklamaya öğrendiği gibi, öğrendiklerini kendi nesillerine de öğretmiştir. İşte insanın arının aravındaki fark da budur: Hayvan içgüdüleriyle yaşamını sürdürürken, insan aklını kullanarak öğrendiği bilgileri yaşam boyunca kullanabiliyor. Bu bilgileri makineyi uygulamasıyla da ortaya teknik çıkarıyor. Bizim ulusumuzun gerilgi işe, bilimsel bilgidir ve teknikten habersiz olmasıdır. Bugüne kadar bu eğitim ilkesini ne Tonguç'u eleştirilenler ne de biz açık şekilde açıklayabildik. Okullarımızı bugün bile ezber yerli olmaktan kurtaramadık.

Bu çalışmaya katılan bütün arkadaşlarımızı adınızda kutlarken, başarılı yıllarda görüşmek umuduyla saygılar sunarım.

Konya, 12 Haziran 1994

YEŞİLYUVA KÖYÜNDEN DURSUN KAYA İLE

Konuşan Salim YILMAZ geldi! dener

Kimdir Ali Onbaşı?

Ali Onbaşı'yı bilmiyoruz ama Ali Onbaşı'nın oğlu haminden (Fatma) ile evleniyor. Hamindenin kocası önce büyükbabası Sarı Ahmetoğlu Mehmet Elend ile evleniyor ki çocuğu ölüyor büyükbabandan Babam Necati ve Amcam Salim.

Demek ki Aban da Berber Falk'in yanında kalfelik yapan Amcam Salim genç yaşta veremden ölüyor. Evliliği ama çocuğu olamıyor. Bana bir gün pazarda "İşte Salim Amcamın kızı" diye gülmeye göstermişlerdi. Bira da geçirmişmiş anlatılan Amcamın adı 10 Kasım 1938'de doğan ben eliyorum.

Bir taş vardır dedi A k Mehmet'in demirci dükkanının önündeki yolun üzerinde. Yolun duvarı yıkılmıştı da o taş gömülmüştü. Bu taş çıkarmaya çalışıyorduk, babam bize engel oldu "duyarlarsa sizi karakola götürüp döverte" diye. Biz de korktuk ve bıraktık. O taşın cetesinde kilise mi vardır, bir bina mı vardır bilmiyoruz.

Rahmetli babam anlatırdı. Mahmut'un (Kara Tahsin) evinin yanına kadar göçük gelmiş o zaman yukarıdan. Ne varsa altında kalmış olabilir.

Eski ahşap odanın önünde açılan kuyunun dibinden ağaçlar çıktı. Demek ki delik budak çam ağaçları yığın altında kalmış.

Bemim çocukluğumda üzerinden pencereyi evler vardı. Ahşap ev ama pencereleri tavandaydı. O dairede cam yoktu evlerde. Tepeden açılıp kapanan aşağıdan sızık kontrol edilen "kapı" gibi pencereler vardı. Hava iyiken açılırdı. Hava kapalıken ocakta yanan çira ile yenilirdi.

Gaz yok mu?

Gaz yok çira devri Geminin bir Romanya ya kereste götürüyorken, oradan bir teneke gaz almış. İstanbul'dan bu gazı köye yolluyor. İdare lambası da yolluyor. "Bunun içine gazı koyun, yakon" diyor. Fakat "idare"mi filli olmadığında bir teneke yakıyorlar. Sonra o adam köye geliyor.

Kim bu adam biliyor musunuz?

Nadarköy'ünden Demirci Hüseyin Usta. Bu "usta" bakıyor ki filli yollamayı unutmuş! Bezden bir fill yapıyor ve başlıyor evi ısıtmaya. O zaman bütün köy halkı idarenin işi sapığını görmeye giriyor.

Vay bel Bugün köye elektrik geldi. Arkadaşımız Hacı İsmet Şen köye yol yaptırdı, köye arabalar giriyor. Kızak dönemden araba çira devrinden gaz. Ardından elektrik devrine girildi. Ama köyde açıldığında köyde bir deççiklik yok. Gelecekte elektrik, ummedçilik alanında Osmanlı devrini yaşıyor köyümüz! Bu durum işi ne deççi mi Dursun Ağabey?

(Sema Xer)

MEHMET SAYDUR HAYATİ TAHSİN YILMAZ

BİR TONGUÇ OKULU GÖLKÖY ENSTİTÜSÜ

GÖLKÖY'ÜN TARİHÇESİ, 79 SÖYLEŞİ, 140 FOTOĞRAF, 384 SAYFA, 70.000 TL.

KASTAMONU ÖZKAN KİTAPBEU

ZONGULDAK MUHARREM KILIÇ

BARTIN AZİM KİTAPBEU CEYLAN DAĞITIM

ÇAYCUMA ALİ OSMAN YILMAZ

İSTANBUL ABANA GAZETESİ TEMSİLCİLİĞİ Ödemeli yollarla (adres ve telefon 2. sayfada)

Görkem YAYINLARI